

عنوان مقاله:

تعیین مقدار بهینه آب آبیاری گل گاوزبان در مراحل مختلف رشد با استفاده از طرح مرکب مرکزی

محل انتشار:

پژوهش آب در کشاورزی، دوره 36، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

پریسا شاهین رخسار - استادیار بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، رشت، ایران.

اصلان اگدرنژاد - استادیار، گروه علوم و مهندسی آب، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

خلاصه مقاله:

با وجود پرباران بودن استان گیلان، پراکنش نامناسب بارندگی در دوره رشد محصول و کمبود رطوبت در زمان نیاز، تاثیری منفی بر رشد محصولات مختلف از جمله گل گاوزبان می گذارد. این پژوهش باهدف مدیریت آبیاری گل گاوزبان در مراحل مختلف رشد انجام شد. به این منظور، پانزده آزمایش مزرعه ای با انتخاب سطوح بالا و پایین تیمارها شامل آبیاری (بدون آبیاری (I) و تامین کامل نیاز آبی گیاه (II))، دو مرحله رشد ساقه روی (D1)، ساقه روی و گلدهی (D2)، و دو سال با بارش مختلف (ترسالی (Y1) و خشکسالی (Y2)) بر اساس 15 ترکیب به دست آمده از طرح مرکب مرکزی در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی گیلان واقع در رشت انجام شد. نتایج نشان داد که آبیاری بیشترین و مرحله رشد کمترین اثر را بر عملکرد و شاخص های رشد گل گاوزبان داشتند. دوره خشکسالی سبب افزایش مقدار عملکرد دانه، عملکرد روغن و درصد روغن شد در حالی که سایر پارامترها در شرایط ترسالی به حداکثر مقدار خود رسیدند. در شرایط تامین آب آبیاری در زمان گلدهی و ساقه روی، وزن هزار دانه برابر با 18/9 گرم و مقادیر عملکرد گل خشک، عملکرد گل تر، عملکرد دانه و عملکرد اقتصادی نیز به ترتیب برابر با 468، 858، 486 و 983 کیلوگرم بر هکتار به دست آمد. در شرایط تامین آب آبیاری در زمان گلدهی، عملکرد روغن و درصد روغن به ترتیب برابر با 160 کیلوگرم در هکتار و 33/5% تعیین شد. با در نظر گرفتن سطوح بهینه برای همه پارامترها بر اساس درون یابی مقادیر عوامل در طرح مرکب مرکزی، اگر درصد و عملکرد روغن اهمیت کمتری نسبت به سایر پارامترها داشته باشد، تامین 88% آب آبیاری در ترسالی و برای دوره گلدهی و ساقه روی لازم است. برای دستیابی به حداکثر عملکرد و درصد روغن، تامین کامل نیاز آبیاری در خشک سالی و در دوره ساقه روی می بایست در نظر گرفته شود.

کلمات کلیدی:

ترسالی، دوره گلدهی، عملکرد روغن، عملکرد دانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1467901>

